

Csegelei Krónika

XV. évfolyam 8. szám

2007. április 15.

Urbán a csegeleiekkel focizik

Foci krónikánk a 129. oldalon olvasható!
(fotó: Nacsá Jánosné)

Nincs Csengelén rákosi vipera!

Nemrég a csengelei általános iskolásoknak tartott előadást Péchy Tamás, a Rákosivipera-védelmi Központ igazgatója egy fokozottan védett állatfajról, a rákosi viperáról. A tájékoztató után lapunk kérdéseire is válaszolt.

Volt egy újságcikk a Délmagyarország című lapban 1985-ben, mely szerint Csengele északi részére 3 homoki viperát telepítettek. Viszont csak egy maradt belőlük életben, azt biztonságba helyezték. Jelenleg van-e ilyen állat a falunk tanyavilágában?

- Nincs, és nem is volt. Az 1970-es években a Kiskunságból Janis Miklós felvitt néhányat a Hanságba, de erre a területre nem került. 115 éve, amióta ismerjük ezt a fajt Magyarországon, nincs adat, hogy ebben a térségben lett volna. Hogy ezer évekkkel ezelőtt, vagy a jégkorszak tájékán, amikor a populációk szétszabdálódtak, éltek-e ezen a területeken, elképzelhető. De nincs adatunk róla.

Magyarországon hol találkozhatunk velük?

- A Hanságban van két kis populációja, és Pest alatt, a Dabas-Gyóni területen, illetve peszéradacsi gyepeken, Bugacig bezárólag.

Populációk alatt mit értsünk?

- Kis, egymástól elszakított állományokat. 25-50 példány van egy populációban. Kb. 500 állat van Magyarországon, ami rendkívül kevés egy hüllőből.

A rákosi vipera és a homoki vipera rokon egymással, vagy azonosak?

- A népnyelv homoki kígyónak hívta ezt az állatot. Tehát korábban ismerték ezt az állatot, mint ahogy a tudomány leírta. A homoki vipera egy nagyobb testű állat, keleten, Romániában található, Magyarországon soha nem élt.

Rákosi Mátyáshoz van-e köze az elnevezésnek?

- Nincs. Azért kapta a rákosi nevet, mert az első két példányt, mely alapján le lett írva a faj, 1893-ban Pest alatt, Rákosmezőn fogta Hermann Ottó. Ezért adta neki Méhely Lajos zoológus ezt a nevet. Az 1950-es években ezt meg kellett változtatni Rákosi Mátyásra való tekintettel. Sokáig parlagi viperának hívtuk ezt az állatot, most visszakapta az eredeti nevét.

Említette, hogy próbáltak más területekre is telepíteni. Ez a tevékenység most is folyik még?

- Folyik a tenyésztés, illetve az élőhelyek rendbetétele, visszacsatolása, az elvesztett magas területek visszagyepesítése. Csak oda fogunk állatokat rakni, ahol jelenleg is élnek, hogy megerősítsük a kis létszámú állományokat.

Milyen hosszú egy ilyen állat?

- Maximum 60 cm, inkább ettől rövidebb.

Mivel táplálkozik?

- Egyenes szárnyú rovarokkal, sáskával, tücsökkel, szöcskével, sőt megeszi a fiatal gyíkot, pocokfiókat is. De alapvetően rovarok teszik ki az étrendjét.

Akkor mondhatjuk, hogy hasznos állat?

- Igen.

A rákosi vipera mennyire veszélyes az emberre?

- Gyakorlatilag nem veszélyes. Amióta 110-en valahány éve leírták, nem ismerünk halálos marást sem ettől a viperától, sem a keresztres viperától. Viszonylag gyenge mérgű kígyó. Egy egészséges emberen helyi tüneteket okoz, egy hétig, tíz napig feldagad a kar, ízületek fájnak stb. De maradandó károsodást nem okoz. Az teljesen más kérdés, ha valaki allergiás, de egészséges emberre nem veszélyes. Ettől függetlenül, ha netán valakit viperamarás érne, azonnal orvoshoz kell fordulni, mert nem tudhatja, hogy az ő szervezete hogyan reagál erre.

Azt sem tudhatja, hogy milyen kígyó marta meg!

- Magyarországon e két faj példányai marhatják meg. Abból lehet tudni, hogy melyik volt, hogy mely területen történt a marás. Mert ahol az egyik él, ott nem található meg a másik.

Az igaz, hogy a fácán a fő ellensége a rákosi viperának?

- Nemcsak a fácán! Ezt megeszi sokféle madár: a gólya, a túzok, a

Péchy Tamás előadása közben
(fotó: Törköly Ágnes)

fácán, a búbos banka, a bíbic, gyakorlatilag minden. Egy ilyen kis kígyónak elég egyet odavágni a madárnak, és már kész is. A kis létszámú populációkat a ragadozók veszélyeztetik a legjobban.

A létszámuk növekszik, vagy csökken?

- Amióta ezt a programot csináljuk, azóta csökkent. Volt már élőhely, ahonnan eltűnt. Kitelepíteni 2009-ben, 2010-ben kezdünk. Jelenleg 11 élőhelyet ismerünk. Nem tudom, hogy akkor lesz-e még ennyi.

Ön csak kígyókkal foglalkozik, vagy más állatokkal is?

- Én a Madártani Egyesület munkatársa vagyok, és madarász vagyok alapvetően. 1993 óta foglalkozom kígyókkal és hüllőkkel is.

Ezt azért kérdeztem, mert kíváncsi vagyok arra, hogy a békák közül vannak-e védettek?

- Mindegyik védett. Nálunk minden hüllő, és minden kétéltű védett,

mind a góté, mind a békák, mind a kígyók, mind a siklók, mind a teknősök.

Egy madarászból hogyan lesz kígyász?

- Gyermekkoromban is érdekelték a hüllők. Aztán voltak különféle egzotikus hüllőim is. Szerettem ezeket az állatokat. A másik pedig az, hogy ez az egész program érdekelt, izgatott. Ez egy komplex kihívás.

A gyerekek mennyire voltak érdeklődők?

- Érdeklődők voltak, és sok okos kérdés volt utána. Egy fiú kérdezett rá, hogy hogyan történik a párzás, hogy lesz az utód. Egy másik a telelésről érdeklődött, ami annyira jó kérdés, hogy mi sem tudjuk még. Nem ismerjük a telelési stratégiáját, hogy hogyan választja ki a telelő üregeket. Kérdeztek a méregről, marásról is. Jó kérdések voltak.

(-r -ly)

Elmúlt a húsvét

„A húsvét a hitvilágban született, de családi ünneppé is vált.”
– olvasom az egyik nagyon szép, színes képekkel illusztrált magazinban, napjainkban. És felbőszülök. Aki e sorokat fogalmazta, vagy a magyar nyelv szabályaival, vagy pedig az ünnep lényegével nincs tisztában, ezért használhatja az ellentétes értelmű *de* kötőszót.

A húsvét megünneplése valóban a „hitvilágban” született, egészen pontosan a zsidó nép nagy ünnepeként jött létre. Ők azt ünnepelték és ünneplik még ma is húsvétkor, hogy az egyiptomi tíz csapás utolsó csapásánál Isten megkímélte azoknak az izraelita családoknak a házát, akiknek ajtófélfája báránnyal volt bekenve. Ezen családok elsőszülöttei mind életben maradtak, míg a jelöletlen házak elsőszülöttei mind meghaltak azon az éjszakán. E csapás hatására engedte el végül a fáraó a zsidó népet az egyiptomi szolgaságból, akik hosszú vándorlás után végre eljuthattak az ígért földjére.

A zsidó családok a húsvétot e kivonulás ünnepeként ülik meg: kovásztalan kenyeret esznek (hiszen a sürgősségi kivonulás miatt nem volt idő a kenyerek kelesztésére), sült báránnyal fogyasztanak, akkorát, mely az egész családnak elég (a maradékot nem szabad elfogyasztani másnap, hanem ki kell dobni), keserű salátával (mely a szolgaság keserű éveire emlékezteti őket). Ezt olvasva azt hiszem világos, hogy a húsvét már a kezdet kezdetekor családban megült ünnep, családi ünnep.

Jézus Krisztus törvénytisztelő izraelitaként ezt a húsvétot ünnepli tanítványainak elfogatása előtti éjszakán. Ez az ún. utolsó vacsora, mikor elmondja tanítványainak, hogy a kenyér és a bor színe alatt ezentúl is velük lesz, ha eszik az ő testét és isszák az ő vérének. Krisztus e szavakkal alapítja meg az Oltáriszentséget: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre”. És cselekedjünk is valamennyien, hívő keresztények, amikor Szent Ostyában Jézus Krisztust vesszük magunkhoz.

Jézus Krisztus megváltó halála és feltámadása után a húsvét ünnepe új árnyalattal gazdagodott: Krisztus követői, a keresztények Jézus Krisztus feltámadását ünneplik ilyenkor. Egyébként szintén családi körben: templomi szertartásokon veszünk részt (utolsó vacsora szentmiséje, lábmosás szertartása, kereszthódolat, tűzszentelés, feltámadási körmenet, kalács-, tojás- és egyéb ételszentelés), majd közösen fogyasztjuk el a húsvéti étkeket.

Érdekes maga az ünnep elnevezése is: magyarul a hús vételéből ered. A 40 napos böjt után ugyanis ekkor vettek magukhoz

először húst a böjtot betartók. (Ma már a böjt említések sorban nem a hús nem fogyasztásán, hanem az önmegtartóztatáson, a bűnbánaton, és a nagyböjti jócselekedeteken van hangsúly.)

Visszatérve a magazinból idézett mondat második felére: „családi ünneppé is vált” – azt láttuk, hogy mindig is az volt a húsvét. Attól tartok azonban hogy a cikk szerzője arra gondol, mikor a húsvét a kiscsibék, kisnyuszik és tojások elrejtésére és megtalálására, tojásfestésre, locsolkodásra, eszem-izomra, húsvéti nagytakarításra és bevásárlásra, valamint országos méretű vendégjárásra korlátozódik csupán. Amikor húsvétkor a nyuszt ünnepeljük, meg a csokitojást, az kissé olyan, mintha egy születésnap ünnepségen a torta vagy a gyertya lenne az ünnepelt, nem pedig az a számunkra kedves személy, aki néhány évvel ezelőtt megszületett, és jelenlétével, létezésével ma is örömet okoz számunkra. Természetesen szükség van az ünneplés fentebb felsorolt kellékeire is, de legyünk résen: a kellékek ne homályosítsák el a LÉNYEGET!

Zólyomi–Katona Theodóra

● *A focicsapatnál*

"Az álom: ötszörös bajnoki cím"

Március 31-én megkezdődött a labdarúgó bajnokság a megye III. osztályban. Csengele elsőként Röske II.-es csapatával mérkőzve megszerezte első győzelmét. Kun-Szabó Tibort, a focisták elnökdzójét kérdeztem ebből az apropóból.

Nagy szenzáció volt, hogy a sokszoros válogatott focista, Urbán Flórián a csengelei csapathoz került. Hogyan tudta ezt elérni?

- Egyszerű a dolog: baráti kapcsolatok fűzik ide. Jelen állás szerint 3 hónapig a Viasat 3-nál dolgozik, nincs hétvégi elfoglaltsága. Így szívesen jött közénk nagypályán is focizni. A téli szezon is velünk

A 2007. március 31-i bajnoki mérkőzés csengelei résztvevői

(fotó: Nacsá Jánosné)

Hátó sor (balról jobbra): Tóth Szabolcs, Kiss Balázs, Kubát Balázs, Urbán Flórián, Kun-Szabó Tibor edző, Sándor Miklós, Wenner Balázs, Csala Károly, Forrai Zoltán gyúró

Guggolnak (balról jobbra): Túri Zoltán, Buza Krisztián, Horváth Ádám, Mészáros Gábor, Heim Tamás, Várszegi Richárd, Juhos Péter, Demeter János

töltötte különböző terembajnokságokon.

Milyen gyakran fog játszani?

- Mind a 11 mérkőzésen itt lesz, amennyiben sérülés nem akadályozza a játékban.

Megemelkedett a nézői létszám Urbán miatt?

- Igen. Előtte 30-50 nézőnk volt. Most – úgy, hogy a NB I-es kézilabda mérkőzéssel egy időben játszottunk, ami jelentős sporttömegeket mozgósított – kb. 300 nézőnk volt, akiknek 99 %-a Flóri pályára lépése miatt látogatott ki.

Megkezdődött a bajnokság. Milyen változások voltak a csapat összetételében?

- Egy jelentős távozónk volt, a sérülésből felépülő Brinszki a megye első osztályú bajnokaspiráns Balástyához szerződött.

Urbánon kívül kik jöttek még?

- A mi játékosunk volt korábban Sándor Miklós és Búza Krisztián, ők most visszatértek.

A régi csengelei játékos, Pálfi nem szerepelt a nyitó mérkőzésen. Mi van vele?

- Ő nagy Pick-Szeged szponzor, 10 bérlete van. Éppen jöttek az üzlettársai, akiket elvitt a Pick-Szeged – Veszprém NB I.-es kézilabda mérkőzésre. Sajnos, ott kellett, hogy legyen. A második meccsen sem tudott itt lenni, mert akkor meg az üzleti ügyei Madridba szólították. De a későbbiekben játszani fog.

Szegeden a régi Dózsa pályát használjátok. Ezért kell valamit fizetni?

- Igen, súlyos tízezrekbe kerül minden mérkőzésünk, plusz a rendezők biztosítása. Úgyhogy nem egy olcsó multság. Nagyon várjuk már, hogy a saját pályánk kész legyen!

Mikor fog Csengelén játszani a csengelei csapat?

- Ez az időjárás függvénye is. Az önkormányzat, a polgármester úrral az élen mindent elkövet, hogy minél előbb kész legyen a futballpályánk. Reméljük, hogy a falunapok alkalmával a Baks elleni bajnoki mérkőzést itt tudjuk megrendezni. Amennyiben nem, akkor csak az őszi bajnokikat fogjuk itt kezdeni.

Tavaly a pálya felújítása miatt elmaradt a sportnap? Idén lesz?

- Nagy dilemmát okoz a sportnap kérdése jelen pillanatban. Terve-

im szerint, ha nem is kétnapos, de legalább egynapos mindenképpen lesz ebben az évben, utcabállal.

Milyen eredmény lesz elfogadható számotokra a bajnokság végén?

- Az őszi szezonunk egy kicsit gyalázatosra sikeredett, mert tele voltunk sérültekkel, és sokszor nem tudtunk megfelelő összeállításban pályára lépni. Az álom: az ötszörös bajnoki cím megszerzése, de már a dobogóra jutással is elégedett lennék.

Hogyan haladnak a serdülő focisták?

- Hála istennek, töretlenül 20 fő jár az edzésre, és imádják ezt a játékot. Tavaly óta most márciusban volt az első edzésünk, amikor szakadt az eső. Javasoltam, hogy ne eddünk, de minden játékos azt mondta, hogy igenis, ők szeretnék edzeni attól, hogy szakad az eső. A tervek szerint ősszel elindítjuk őket a Csongrád megyei serdülő bajnokságban.

Kiket emelsz ki közülük?

- Igazából, akik kijárnak, azok mind lelkesek, szorgalmasak. A két nyolcadik osztályos, Gurdics Gábor kapus és Longa Ádám mezőnyjátékos a csapat vezéregyéniségei.

A serdülőktől milyen eredményt vársz?

- Ez nagyon függ a sorsolástól. Itt osztályba sorolás nincs, az összes csapatot két csoportba osztják. Lehet, hogy csak a környező községekkel játszunk, de az is elképzelhető, hogy ide kerül Szeged városnak a Tisza Volán csapata, egy Algyő, egy Kiskundorozsma, vagy egy Mórahalom, ahol sokkal előrébb járnak, meg több gyerekből tudnak válogatni a népesség miatt is. Ezekkel nagyon nehéz felvenni a versenyt. De mindenképpen megpróbálunk eredményesen szerepelni.

A télen rendezett kisteleki teremfoci bajnokságon jól szerepeltek!

- Ez összetett dolog. Mi nem tudtunk teremben gyakorolni, sőt akkor már nagypályán sem voltunk kint. A gyerekeknek olyan 3 hónapos labdaéhsége volt. Az első meccsen megszokták a terem adta adottságokat és remekül szerepeltek. Ez tény és való!

(-r -ly)

Általános iskolások versmondó versenye

A hagyományoknak megfelelően idén is megtartottuk az iskolai szavaló versenyünket alsós tanulók számára.

Nagy öröm volt számunkra, hogy 41 kisdíák vállalkozott a versmondásra. Szívet-lelket melengető versélményben lehetett részük mindazoknak, akik ezen a délutánon velünk voltak.

A zsűri a következő eredményeket hirdette ki:

I. korcsoport:

I. Forgó Judit

II. Becsei Balázs

III. Tóth Ákos

II. korcsoport:

I. Lantos Viktória

II. Pigniczki Dóra

III. Holo Patrik

Iskolánkat mindkét korcsoportból az első két helyezett képviselte a kisteleki Általános Iskolában rendezett területi versenyen, ahol 6 iskola diákjai mérköztek meg a megyei továbbjutásért.

Versmondóinkra méltán lehetünk büszkék, hiszen Forgó Judit 1. helyezést, Pigniczki Dóra 2. helyezést ért el. Így mindketten képviselhették kistérségünket a szentesi Petőfi Sándor Általános Iskolában rendezett megyei szavalóversenyen.

A szép eredményekhez ezúton is gratulálunk.

Csókási Zoltánné

● *Foci krónika*

Urbán Flóriánnal kezdtük a szezont

Edzőmeccs:

2007. március 28. Balástya II. – Csengele 2:4 (0:2)

Csengelei gólszerzők: Wenner I. B. (2), Horváth, Pálfi.

A bajnokságra hangoló mérkőzésen magabiztosan győztünk.

Bajnoki mérkőzések:

2007. március 31. Csengele –Röszke II. 6:3 (1:2)

Csengele: Demeter, Tóth, Kiss, Túri (Buza 46.), Sándor (Horváth 70.), Várszegi, Kubát, Juhos, Mészáros (Heim 46.), Wenner I. B. (Csala 85.), Urbán.

Gólszerzőink: Wenner I. B. (2), Várszegi (2), Horváth, Urbán.

Nem áprilisi tréfa! Történelmi pillanat: Urbán Flórián 40-szeres magyar válogatott bajnoki mérkőzésen lépett pályára Csengele színeiben, és jó játékkal, góllal járult hozzá a győzelemhez.

2007. április 8. Öttömös – Csengele 5:4 (2:0)

Csengele: Demeter, Dancsok, Kiss, Tóth, Heim, Buza, Sándor, Juhos, Horváth, Wenner I. B., Csala.

Csengelei góllövők: Wenner I. B. (2), Sándor (2)

Tartalékos csapatunk – hat kezdő játékosunk hiányzott – 2:0-ás hazai vezetésről 4:2-re tudott fordítani, de a játékvezető közreműködésével a hazaiak az utolsó percben a maguk javára fordították a mérkőzést. Ekkor már – Demeter 84. percben történt kiállítása után – Csala volt a vészkapusunk

Kun-Szabó Tibor

H i r d e t é s e k

Német juhász keverék kiskutyát találtunk, nyakörvvel, láncsal. Átvehető a Gól sörözőnél.

Kisebb jellegű, műhelyben végezhető munkákat (kapuk, állványok, vízmelegítők, polcok gyártását) vállalom. Igény szerint fixen vagy szerelhetően. Kormányos Zoltán Vadgerlés u. 6. Telefon: 06-30/3 282 375

30 db körbálás lucerna széna (szállítással is), valamint egy 4 lapos villanytűzhely újszerű állapotban eladó. Érdeklődni lehet Baranyi Józsefnél a Tápboltban ☎ 06-30/3 228 453

1992-es évjáratú, Opel Vectra 1.8 i típusú személygépkocsi eladó. Érdeklődni: Erdélyi Ferencné Akácfa u. 6. ☎ 286 109

Műanyag kerítés vasszerkezettel eladó! Érd.: Lantos István Csengele, Petőfi u. 1/A. ☎ 06-20/2 606 116

A Csengelei Krónika szerkesztősége folytatja helytörténeti könyvsorozatát, és a 2007-es Falunapokra megjelenteti a

Csengelei tudósítások 1859–1949

című kötetet. A 400 oldalas kiadványba településünk Szegedhez való tartozásának idejéből mintegy ezer újságcikket gyűjtöttünk össze. Csengele múltja iránt érdeklődők egy csemegét vehetnek kezükbe, de bárki jól szórakozhat a régmúlt hírein. Elénk tárul, hogyan éltek elődeink, hogyan küszködtek a bérföldeiken, miként szórakoztak, hogyan bűnöztek, milyenek voltak a bálak, milyen szerencsétlenségek történtek stb.

A kötet elővételben rendelhető meg 2007. április 27-ig a Faluházban Törkölly Ágnesnél. A vékony borítás változat 4000 Ft, a keményborítás kötet 6000 Ft-ért fizethető elő.

A szokásokhoz híven a kötetek sorszámozva lesznek, és kéreésre a rendelő nevét is belenyomtatjuk.

Gumiszerelést, -javítást és centrírozást vállalok!

Új gumiabroncsok kedvező áron kaphatók!

Longa István autó- és gumiszerelő

Csengele, Felszabadulás utca

Telefon: (06-30) 3 538 409

Gépi hímzés!

Céglógók, emblémák, saját tervezésű rajzok, óvodai jelek, névre szóló törülközők stb. gépi hímzését vállaljuk egyedi elképzelés szerint cégeknek, motoros kluboknak, vadász-társaságoknak, baráti köröknek, magánszemélyeknek.

Várjuk szeretettel!

Bővebb tájékoztatás:

TTM CREATOR HÁZ

Szeged, Kossuth Lajos sgt. 75.

Telefon/fax: (06-62) 541 570

Négysebességű Simson S51B segédmotor-kerékpár újszerű állapotban eladó. Érdeklődni lehet a 06-70/3 751 075 telefonszámon.

Kártyás mobiltelefonok azonnali elektronikus feltöltése Novák Imréné vegyesboltjában (Felszabadulás u. 18.), Pannon GSM, T-Mobil és Vodafone szolgáltatók készülékeire.

Jó minőségű kis- és nagybálás széna és lucerna eladó. Házhoz szállítás megoldható. Érdeklődni lehet a 06-30/2 098 273 telefonszámon.